RI&E

Samewirkende Limburgse Vastelaovesverenigingen

Inleiding
Achter elke optocht, elk bal en elke zitting zit een vereniging vol vrijwilligers. Ze bouwen wagens, zetten podia op, schenken bier en begeleiden kinderen. Dat gaat bijna altijd goed. Maar als het misgaat, blijkt achteraf vaak dat het risico al lang bekend had kunnen zijn. Wie de risico's vooraf in kaart brengt, kan ze ook voorkomen.
Het bestuur van de SLV heeft daarom deze Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) laten opstellen. De RI&E is bedoeld voor alle aangesloten verenigingen en sluit aan op de activiteiten die binnen de vastelaovend plaatsvinden.

Wat is een RI&E?
Een RI&E is een overzicht van de risico's die bij een activiteit horen en van de maatregelen om die risico's te beperken. Het gaat om zichtbare risico's, zoals een wankele opbouw op een praalwagen, losliggende kabels of een te vol zaaltje. Maar ook om risico's die minder snel opvallen: vermoeidheid bij vrijwilligers die dagenlang doorwerken, alcoholgebruik tijdens de opbouw of onduidelijkheid over wie er bij een incident de leiding heeft. Een RI&E voorkomt ongevallen en zorgt voor een veilige omgeving voor deelnemers, vrijwilligers en bezoekers.

Eén verantwoordelijke per commissie
Elke commissie kent haar eigen activiteiten het beste. De optochtcommissie weet waar het op de route krap wordt. De bouwploeg weet met welk gereedschap wordt gewerkt. De jeugdcommissie weet welke begeleiding nodig is. Het bestuur van de SLV adviseert daarom om in elke commissie iemand aan te wijzen die verantwoordelijk is voor het vaststellen van de RI&E voor de eigen activiteiten. Die persoon hoeft niet alles zelf te doen maar zorgt ervoor dat de risico's besproken worden en dat de afgesproken maatregelen ook echt worden genomen.

Eén bestuurslid met het overzicht
Risico's houden zich niet aan de grenzen van een commissie. Daarom adviseert de SLV om binnen het bestuur één bestuurslid aan te wijzen dat het overzicht heeft over alle RI&E's die in de vereniging lopen. Dit bestuurslid is het aanspreekpunt voor de commissies, ziet waar risico's elkaar raken en kan handelen als dat nodig is. Zo ligt de verantwoordelijkheid voor veiligheid uiteindelijk waar ze hoort: bij het bestuur.

Hoe gebruikt u deze RI&E?
Deze RI&E is een hulpmiddel. Geen enkele vereniging is gelijk, dus loop per activiteit na welke risico's voor uw vereniging van toepassing zijn en welke maatregelen u neemt. Leg vast wie waarvoor zorgt. Bespreek de RI&E jaarlijks opnieuw, of eerder als een activiteit verandert. Bewaar alle vastgestelde RI&E's op één plek, zodat het verantwoordelijke bestuurslid er altijd bij kan.

Een goed bijgehouden RI&E helpt ook in gesprekken met de gemeente, de hulpdiensten en de verzekeraar. Het laat zien dat de vereniging veiligheid serieus neemt.

Bestuur SLV (Samewirkende Limburgse Vastelaovesverenigingе)

Deze RI&E is in opdracht van het SLV opgesteld door JEF Taxatie & Risicobeheer en tot stand gekomen met subsidie van de provincie Limburg.

Bij het opstellen is gebruikgemaakt van de volgende wet- en regelgeving: de Arbowet, het Arbobesluit en de Arboregeling; de Arbeidstijdenwet; de Wet zorgplicht kinderarbeid en de Nadere regeling kinderarbeid (NRK); de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen; de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); de Wegenverkeerswet 1994; en de Omgevingswet, met het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Daarnaast is gebruikgemaakt van Podium RI&E en de arboregels voor vrijwilligers (systeembeoordeling).

Voor meer informatie of maatwerk kunt u contact opnemen met de heer Barry Ditewig, veiligheidskundige en risicobeheerder bij JEF Taxatie & Risicobeheer.

Versie: september 2026.

17 Optocht

Activiteitenomschrijving

De carnavalsoptocht is één van de grootste en meest beeldbepalende activiteiten van de carnavalsvereniging. Tijdens de optocht nemen praalwagens, loopgroepen, hoogheden, muziekgezelschappen en individuele deelnemers deel aan een vooraf vastgestelde route door de gemeente. Langs de route bevinden zich grote aantallen bezoekers die de optocht bezoeken.

Voor de organisatie wordt gebruikgemaakt van vrijwilligers, verkeersregelaars, EHBO-medewerkers, voertuigen en diverse materialen. Daarnaast worden afspraken gemaakt met gemeente, hulpdiensten en andere betrokken organisaties om de optocht veilig te laten verlopen.

Risico's van de activiteit

De optocht kent een hoog risicoprofiel vanwege de combinatie van voertuigen, grote bezoekersaantallen en activiteiten in de openbare ruimte. De belangrijkste risico's zijn:

- Verkeersongevallen met deelnemers, voertuigen of publiek.
- Valgevaar op en rondom praalwagens.
- Ongevallen tijdens het op- en afstappen van voertuigen.
- Brandgevaar door technische installaties of aggregaten op wagens.
- Calamiteiten waarbij snelle inzet van hulpdiensten noodzakelijk is.
- Onveilige situaties door alcoholgebruik.
- Weersinvloeden zoals storm, harde wind, regen of gladheid.
- Ongevallen met kinderen of bezoekers die de route betreden.
- Technische storingen aan voertuigen of bewegende delen van wagens.

Veiligheidsmaatregelen

Om de risico's te beheersen worden de volgende maatregelen getroffen:

- De optocht wordt georganiseerd op basis van een vastgesteld verkeers- en veiligheidsplan.
- Vrijwilligers en verkeersregelaars ontvangen vooraf instructies.
- Deelnemende voertuigen en praalwagens worden vooraf gecontroleerd.
- Trekkende voertuigen zijn APK-gekeurd of beschikken over een verklaring van een erkende garage van maximaal drie maanden oud.
- Trekkende voertuigen zijn verzekerd voor het trekken van een praalwagen tijdens de optocht.
- Praalwagens zijn verzekerd en voldoen aan de eisen die de verzekeraar daaraan stelt.
- Deelnemers verklaren bij de inschrijving schriftelijk dat zij aan deze eisen voldoen (zie ook tabblad 18 Verzekeringen).
- Brandblusmiddelen zijn beschikbaar op voertuigen waar dit noodzakelijk is.
- EHBO-posten en calamiteitencontacten zijn aanwezig langs de route.
- Publiek wordt op veilige afstand van voertuigen gehouden.
- De route blijft bereikbaar voor hulpdiensten.
- Bij extreme weersomstandigheden worden aanvullende maatregelen getroffen of wordt de activiteit aangepast.
- Chauffeurs en bestuurders gebruiken geen alcohol of andere middelen die de rijvaardigheid beïnvloeden.

Risicobeoordeling

De activiteit optocht wordt beoordeeld als een activiteit met een hoog risicoprofiel. De grootste risico's bevinden zich op het gebied van verkeersveiligheid, publieksveiligheid, brandveiligheid en calamiteitenbeheersing. Door een goede voorbereiding, duidelijke taakverdeling en professionele samenwerking met betrokken partijen kunnen de risico's tot een aanvaardbaar niveau worden beperkt.

Verantwoordelijkheid

Het bestuur, de optochtcommissie, vrijwilligers, verkeersregelaars en deelnemende groepen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor een veilige uitvoering van de optocht. Iedere deelnemer dient de veiligheidsvoorschriften op te volgen en onveilige situaties direct te melden, zodat de optocht veilig en succesvol kan verlopen.

17.1 Optocht

Activiteit: Organiseren van de carnavalsoptocht

Locatie: Openbare weg en route binnen de gemeente

Faciliteiten: Vrijwilligers, ingehuurde EHBO, eigen en gehuurde materialen, gereedschappen, verkeersmaatregelen, deelnemers, voertuigen en praalwagens.

Onderdeel	Aanwezigheid	Bewijs	Actie nodig	Actienummer
Vergunningen en meldingen	Ja Nee			
Verkeersveiligheid deelnemers	Ja Nee			
Verkeersveiligheid publiek	Ja Nee			
EHBO-voorzieningen	Ja Nee			
Calamiteitenorganisatie	Ja Nee			
Vrijwilligers en verkeersregelaars	Ja Nee			
Praalwagens en voertuigen	Ja Nee			
APK trekkende voertuigen	Ja Nee			
Verzekering trekkende voertuigen voor trekken praalwagen	Ja Nee			
Verzekering praalwagens	Ja Nee			
Verklaring deelnemers	Ja Nee			
Aanrijdgevaar tussen voertuigen en publiek	Ja Nee			
Op- en afstappen van voertuigen	Ja Nee			
Valgevaar vanaf praalwagens	Ja Nee			
Gebruik van gereedschappen	Ja Nee			
Opbouw en afbouw voorzieningen	Ja Nee			
Alcoholgebruik deelnemers	Ja Nee			
Grote bezoekersstromen	Ja Nee			
Kinderen langs de route	Ja Nee			
Weersomstandigheden	Ja Nee			

Onderdeel	Aanwezigheid	Bewijs	Actie nodig	Actienummer
Elektrische installaties op wagens	Ja Nee			
Brandveiligheid op praalwagens	Ja Nee			
Geluidsinstallaties	Ja Nee			
Bereikbaarheid hulpdiensten	Ja Nee			
Constructieve veiligheid praalwagens	Ja Nee			
Keuring van constructies op praalwagens	Ja Nee			
Maximale belasting praalwagens	Ja Nee			
Beveiliging van bewegende delen	Ja Nee			
Toegang tot praalwagens tijdens de optocht	Ja Nee			
Werken op hoogte tijdens opbouw praalwagens	Ja Nee			

17.1.1 Checklist optocht

Controlepunt	Ja	Nee	Opmerking
Vergunning verleend			
Route vastgesteld en gecontroleerd			
Verkeersmaatregelen getroffen			
Verkeersregelaars geïnstrueerd			
EHBO-organisatie aanwezig			
Calamiteitenplan beschikbaar			
Praalwagens technisch gecontroleerd en gekeurd			
Trekkende voertuigen APK-gekeurd			
Trekkende voertuigen verzekerd voor trekken praalwagen			
Praalwagens verzekerd			
Verklaring deelnemers ontvangen			
Maximaal aantal personen op praalwagen gecontroleerd			

Controlepunt	Ja	Nee	Opmerking
Bewegende delen afgeschermd			
Elektrische installaties op wagens getest			
Leuningen aanwezig indien noodzakelijk			
Brandblusmiddelen aanwezig op wagens			
Constructie praalwagen gecontroleerd			
Ventilatie aggregaten gecontroleerd			
Bestuurders geïnstrueerd			
Vrijwilligers geïnstrueerd			
Publieksvakken veilig ingericht			
Route bereikbaar voor hulpdiensten			
Weersomstandigheden beoordeeld			
Contactpersoon calamiteiten aangewezen			
Communicatiemiddelen beschikbaar			
Noodprocedure uitgereikt aan deelnemers			

17.2 Plan van aanpak

Nr.	Onderwerp/ Risico	Bevinding	Risicoklasse	Maatregel	Verant-woordelijke	Streef-datum	Status
1.							
2.							
3.							
4.							

Toelichting risicoklasse

- Risico = Waarschijnlijkheid × Blootstellingsduur × Effect
  Deze methode helpt om risico's objectief te wegen en gericht actie te ondernemen.

W = Waarschijnlijkheid van het risico	Factor
Redelijkerwijs te verwachten	10
Goed mogelijk	6
Ongewoon maar mogelijk	3
Onwaarschijnlijk kan in grensgeval	1
Denkbaar maar onwaarschijnlijk	0.5
Praktisch onmogelijk	0.2
Bijna onmogelijk	0.1

B = Blootstellingsduur	Factor
Voortdurend	10
Regelmatig (dagelijks)	6
Af en toe (wekelijks)	3
Soms (maandelijks)	2
Zelden (enkele malen per jaar)	1
Zeer zelden	0.5

E = Effect	Omschrijving	Factor
Catatstrofe	Vele doden	10
Ramp	Enkel doden	6
Zeer ernstig	Eén dode	3
Ernstig	Blijvend invalide	2
Belangrijk	Letsel met verzuim	1
Gering	EHBO	0.5

Score (R)	Classificatie van risico	Aard van maatregel
>400	Zeer hoog	Stopzetten activiteit
200-400	Hoog	Onmiddellijk maatregelen vereist
70-200	Belangrijk risico	Correctie nodig
20-70	Mogelijk risico	Aandacht vereist
<20	Klein risico	Wellicht aanvaardbaar

Prioriteit	Risico	Actie
>400	Zeer hoog	Direct actie
200-400	Hoog	Noodzakelijk (binnen 3 maanden)
70-200	Gemiddeld	Actie gewenst (binnen 3-12 maanden)
20-70	Gemiddeld	Actie gewenst (binnen 3-12 maanden)
<20	Laag	Aandachtspunt (actie binnen 1- 3 jaar)